

Businesscase Floriade Werkbedrijf

UWV, Randstad en de gemeente Almere gaan een samenwerking aan om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt met behulp van de Floriade 2022, duurzaam aan het werk te helpen. De basis voor de samenwerking wordt gevormd door SROI (Social Return on Investment). De gemeente en de Floriade BV hebben zich eraan gecommitteerd dat zij SROI-voorwaarden opnemen in alle afspraken met investeerders en uitvoerders rond de Floriade. Begunstigden op de Floriade hebben daardoor de verplichting om 2 tot 5% van hun opdrachtsom te besteden aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente, UWV en Randstad willen een werkbedrijf oprichten om werkgevers te ondersteunen om deze SROI-verplichting in te vullen. Gemeente, UWV en Randstad beogen echter meer dan SROI-plaatsingen en willen de SROI-plaatsingen gebruiken als springplank voor doorplaatsingen naar regulier werk. Het realiseren van doorplaatsingen naar regulier werk, zou het UWV en de gemeente langdurige besparingen op hun uitkeringslasten kunnen opleveren. Voor de uitwerking van deze samenwerking om deze plaatsingen (de SROI-plaatsingen en de doorplaatsingen naar regulier werk) te realiseren, is een businesscase gemaakt voor het Floriade Werkbedrijf. Onderhavig document licht deze businesscase toe. Daarbij besteden we aandacht aan de uitgangspunten (1), de fasen in de businesscase (2), de reservering voor de gemeente (3), de opbrengsten van het werkbedrijf ten opzichte van het referentie-alternatief (de huidige situatie) (4) en het resultaat voor Randstad (5).

1. Uitgangspunten businesscase werkbedrijf

1. De businesscase beslaat de periode 2018-2023.
2. Tewerkgestelden werken gemiddeld 28 uur en komen daarmee uit de uitkering.
3. Bij een plaatsing van 6 maanden bespaart de gemeente € 7000,- aan uitkeringslasten.
4. Bij een plaatsing van 6 maanden bespaart het UWV gemiddeld € 12.500,- aan uitkeringslasten.
5. Het werkbedrijf kan de komende 5 jaar 200 mensen uit de bijstand plaatsen en 140 met een UWV-uitkering. We gaan ervan uit dat het hier extra plaatsingen voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt betreft, die zonder het werkbedrijf niet zouden zijn gerealiseerd.
6. Bij het doorplaatsen van kandidaten wordt telkens uitgegaan van dezelfde ratio tussen kandidaten met een UWV-uitkering en uit de bijstand als onder punt 5 (140-200).
7. Op basis van bovenstaande aannames, wordt 55,56% van de verwachte besparingen toegerekend aan het UWV en 44,44% aan de gemeente.
8. De gemeente en UWV betalen de kosten van opleiding (gemiddeld € 1.000,- per kandidaat). Deze kosten zijn reeds gedekt en zijn daarom niet opgenomen in de businesscase.
9. De gemeente doet een extra investering voor jobcoaching. Daarbij gaan we ervan uit dat 7,5% van de 200 mensen die uit de bijstand geplaatst worden, jobcoaching krijgt.
10. De gemeente betaalt daarnaast de kosten voor huisvesting, out-of-pocket kosten en het Tulipmodel van Connect Holland.
11. Alle genoemde bedragen in de businesscase zijn exclusief BTW.
12. Het UWV vergoedt de inzet van Randstad (intercedent en projectmanager) tegen lagere dan marktтарieven.
13. We gaan ervan uit dat er 1.7 FTE van Randstad nodig is voor het realiseren van 340 plaatsingen.
14. De gemeente en het UWV zetten zelf personeel in (accountmanager, poolmanager, SROI-manager e.d.). Alleen de SROI-manager is als kostenpost in de businesscase opgenomen omdat voor het invullen van deze functie binnen het werkbedrijf een extra werknemer wordt ingehuurd door de gemeente.
15. Bij het plaatsen van werkzoekenden hebben bijstandsgerechtigden prioriteit (boven kandidaten met een UWV-uitkering).
16. Er zit een groei-model in het aantal plaatsingen. Het aantal plaatsingen per jaar is gebaseerd op de planning uit het businessplan. Daarbij groeien de plaatsingen van 15 per half jaar (2018) naar 50 per half jaar (2022).
17. De businesscase doet aannames over het aantal doorplaatsingen dat gerealiseerd wordt in elke fase van de businesscase. De tabellen in voorliggende toelichting zijn op die aannames gebaseerd. De aannames voor doorplaatsingen zijn als bijlage aan deze toelichting toegevoegd. Om de gevoeligheid van deze aannames te testen, is een Monte Carlo analyse uitgevoerd.

2.Fasen van de businesscase

We onderscheiden in de samenwerking tussen de gemeente, UWV en Randstad vier fasen, waarbij de eerste fase betrekking heeft op het plaatsen van kandidaten binnen SROI (voor zes maanden). De tweede fase heeft betrekking op de eerste doorplaatsing van kandidaten in reguliere functies (voor drie maanden). Fase drie heeft betrekking op een extra doorplaatsing van kandidaten (voor nog eens drie maanden). Na fase drie, vallen kandidaten niet meer onder de hoede van het werkbedrijf. Maar in fase vier wordt een extra besparing ingerekend voor alle kandidaten die de eerste drie fasen succesvol doorlopen hebben en van wie verwacht wordt dat ze structureel uit de uitkering blijven. In de businesscase zijn kosten en besparingen in de tijd uitgezet en onderverdeeld in deze vier fasen. Hieronder worden de kosten en besparingen per fase toegelicht.

Fase 1

Kosten fase 1

In fase 1 doen de gemeente en het UWV investeringen in het werkbedrijf aan de voorkant, die nodig zijn om plaatsingen van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt te kunnen gaan realiseren. Onder fase 1 vallen de kosten voor de personele inzet van Randstad, job coaching, huisvesting, out-of-pocket, het Tulip systeem en de SROI-manager van de gemeente. We gaan er daarbij vanuit dat de management-kosten voor de gemeente (de SROI-manager), de kosten voor inzet van Randstad en de kosten voor jobcoaching hoger worden als er meer dan 340 plaatsingen worden gerealiseerd. De andere kosten blijven in de businesscase constant.

Besparingen fase 1

Naast een voorinvestering in fase 1, worden ook de eerste plaatsingen van uitkeringsgerechtigden gerealiseerd in fase 1. Dat leidt tot de eerste besparingen voor het UWV en de gemeente. In fase 1 vinden plaatsingen onder SROI-voorwaarden plaats. Doordat contractueel is vastgelegd dat werkgevers op de Floriade een bepaald percentage van hun investeringssom moeten gebruiken om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen, is er relatief hoge zekerheid dat er dankzij het SROI-werk plaatsingen (en dus besparingen) worden gerealiseerd. Kandidaten kunnen maximaal een half jaar onder SROI-voorwaarden aan de slag. In tabel 1 is weergegeven hoeveel kosten en besparingen de gemeente in fase 1 maakt, kosten en besparingen voor het UWV zijn daarbij buiten beschouwing gelaten.

[zie voor tabel 1, Passage 7 van ‘Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf’]

Fase 2

Na zes maanden werk onder SROI (in fase 1), houdt de SROI-plaatsing op en wordt de kandidaat bij voorkeur doorgeplaatst in een reguliere functie. In fase twee gaan we uit van een doorplaatsing in een reguliere functie voor drie maanden.

Besparingen en inkomsten fase 2

Een doorplaatsing van drie maanden, levert UWV of gemeente drie maanden aan besparingen op. Doorplaatsing van een kandidaat kan plaatsvinden zonder wachttijd (directe doorplaatsing), maar mogelijk zit een kandidaat tijdelijk op de bank voor hij/zij aan het werk kan in een reguliere functie. Indien een kandidaat op de bank beland, heeft hij/zij recht op WW en wordt er dus niet bespaard. Randstad betaalt in dat geval een malus aan de gemeente. Hoe langer het duurt voor er geplaatst wordt, hoe hoger de malus voor Randstad:

- [Passage 8, Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf]

Op deze manier is er een sterke prikkel voor Randstad om doorplaatsing zo snel mogelijk te bewerkstelligen. Bovenstaande malus voor Randstad is alleen van toepassing tussen de SROI-functie en de eerste doorplaatsing van een kandidaat en wordt aan de gemeente betaald, ongeacht of het een kandidaat met een UWV-uitkering of een kandidaat uit de bijstand betreft.

Kosten fase 2

Indien het accountteam van Randstad erin slaagt om een kandidaat door te plaatsen, worden de besparingen verdeeld tussen UWV en gemeente enerzijds en Randstad anderzijds. Deze 'bonus' voor Randstad vormt een prikkel om een maximaal aantal doorplaatsingen te realiseren. Randstad ontvangt [passage 9, vertrouwelijke bijlage Floriade Werkbedrijf]. Deze bonus wordt uitbetaald door de gemeente. De kosten en opbrengsten voor de gemeente in fase 2, zijn weergegeven in tabel 2. Het UWV is daarbij wederom buiten beschouwing gelaten.

[zie voor tabel 2, passage 10 van 'Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf']

Fase 3

Als een kandidaat succesvol drie maanden aan het werk is geweest in een reguliere baan (fase 2), is een extra doorplaatsing mogelijk. In fase drie worden er in dat geval nog eens drie maanden aan uitkeringslasten bespaard door gemeente en UWV. Randstad ontvangt ook voor de tweede doorplaatsing een bonus per kandidaat [passage 11, Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf]. Ook deze bonus wordt uitbetaald door de gemeente. De kosten en opbrengsten voor de gemeente in fase 3, zijn weergegeven in tabel 3.

[zie voor tabel 3, passage 12 van 'Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf']

Fase 4

Na fase 3 valt een kandidaat niet meer onder de hoede van het werkbedrijf. De ervaring leert echter dat een groot deel van de mensen die met succes een jaar aan het werk geholpen zijn, uit de bijstand blijft. Deze besparingen (van een half jaar regulier werk), van mensen die aan het werk blijven nadat ze onder de hoede van het werkbedrijf uit zijn, vormen de vierde fase van de besparingen. In de businesscase worden in fase 1 t/m 4 dus de besparingen van een half jaar SROI plus één jaar regulier werk ingerekend. Voor mensen die een deel van die tijd hebben gewacht op doorplaatsing en weer uitkeringsgelden ontvangen hebben, worden minder besparingen ingerekend in fase 4. In tabel 4 zijn de opbrengsten uit fase 4 voor de gemeente weergegeven. Het UWV is hier wederom buiten beschouwing gelaten.

Tabel 1

| Fase 4 gemeente | 2018 | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 | 2023 | Totaal |
|-------------------------|------|----------|----------|----------|----------|----------|---------------|
| Structurele besparingen | € - | € 29.094 | € 38.792 | € 67.885 | € 96.979 | € 48.490 | € 281.240 |
| Resultaat fase 4 | € - | € 29.094 | € 38.792 | € 67.885 | € 96.979 | € 48.490 | € 281.240 |

3. Reservering gemeente

In tabel 5 is weergegeven hoeveel kosten/voorzieningen de gemeente moet maken om het werkbedrijf operationeel te krijgen en te houden. In tabel 5 zijn daarom alle daadwerkelijke kasstromen opgenomen. De besparingen maken daar geen deel vanuit omdat bij besparingen geen sprake is van een kasstroom. In tabel 5 is te zien wat de gemeente per jaar moet reserveren in haar begroting om de uitgaande kasstromen te kunnen dekken. In totaal, over vijf jaar, gaat het daarbij om €1.113.952.

[zie voor tabel 5, passage 13 'Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf']

4. Opbrengsten ten opzichte van referentie-alternatief

De gemeentelijke kosten uit tabel 5 (van ruim een miljoen euro over vijf jaar), moeten gezien worden als een investering om besparingen te genereren (en om de gemeentelijke organisatie kennis te laten maken met een nieuwe werkwijze). Om in kaart te brengen wat het werkbedrijf de gemeente dan oplevert, zijn twee scenario's vergeleken: Scenario 1 is 'het referentie-alternatief' en scenario 2 is 'het werkbedrijf'.

In het referentie-alternatief bekijken we de situatie waarin de gemeente niets verandert en dus geen werkbedrijf opricht. Het UWV en de gemeente maken in dat geval kosten voor uitkeringslasten voor alle kandidaten (die in het

alternatieve scenario door het werkbedrijf in werk geplaatst worden). De gemeente zou in dat geval €2.633.240 kwijt zijn aan uitkeringslasten over de vier fasen. In scenario 2, waarin er wel een werkbedrijf is, hoeft de gemeente die uitkeringslasten niet te betalen. In plaats daarvan moet de gemeente echter wel de kosten voor het werkbedrijf en de kosten voor de bonus aan Randstad betalen. Die kosten komen in vijf jaar tijd op €1.113.952. Om te berekenen hoeveel het werkbedrijf de gemeente netto oplevert, worden de kosten die in scenario 2 worden gemaakt afgetrokken van de kosten die in scenario 1 worden gemaakt. De netto-opbrengsten van het werkbedrijf zijn dus het verschil in gemeentelijke uitgaven tussen het scenario zonder werkbedrijf (referentie-alternatief) en het scenario mét werkbedrijf. Fase 1 t/m 4 bij elkaar opgeteld, levert het werkbedrijf netto €1.519.287 aan besparingen op. In andere woorden: als de gemeente kiest voor het opzetten van het werkbedrijf, bespaart de gemeente daarmee netto €1.519.287 op haar uitkeringslasten. De scenariovergelijking (voor gemeente en UWV) is zichtbaar in tabel 6.

[zie voor tabel 6, passage 14 van ‘Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf’]

5. Resultaat Randstad

[zie voor Resultaat Randstad, passage 15 van ‘Vertrouwelijke Bijlage Floriade Werkbedrijf’]

Bijlage

Aannames businesscase:

| | |
|---------------------------------|--|
| Totaal aantal plaatsingen: | 340 |
| Verhouding in plaatsingen: | 200 uit de bijstand, 140 met een UWV-uitkering |
| Plaatsingen in fase 2: | <ul style="list-style-type: none">- 45% direct doorgeplaatst- 20% binnen een maand doorgeplaatst- 10% binnen twee maanden doorgeplaatst- 5% binnen drie maanden doorgeplaatst- 20% Niet doorgeplaatst (en valt dus uit de businesscase, terug in de uitkering) |
| Plaatsingen in fase 3: | Van de kandidaten die fase 2 succesvol doorlopen hebben, wordt 70% een extra keer doorgeplaatst in fase 3. |
| Structurele besparingen fase 4: | Van de kandidaten die fase 3 succesvol doorlopen hebben, blijft 95% structureel aan het werk (en voor die kandidaten wordt in fase 4 daarom een extra half jaar besparingen ingerekend) (eventuele wachttijd in fase 2 wordt van de besparingen afgetrokken). |